

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 22 października 2014 r.

DOLiS/DEC - 1010/14/82451,82455,82459

dot.

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182) w związku z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 1376 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani L.P., reprezentowanej przez Panią A.G. z Kancelarii Radcy Prawnego A.B., na przetwarzanie jej danych osobowych przez B. S.A., w tym ich udostępnienia na rzecz Bi. S.A.,

- 1) **nakazuję B. S.A., zaprzestanie przetwarzania danych osobowych Pani L.P., w zbiorze danych osobowych prowadzonym przez Bi. S.A., przetwarzanych na podstawie art. 105a ust. 3 w zw. z art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 1376 ze zm.) w związku z umową o kartę kredytową C. o numerze [...] z dnia [...] sierpnia 2004 r.,**
- 2) **w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani L.P., zwanej dalej Skarżącą, reprezentowanej przez Panią A.G. z Kancelarii Radcy Prawnego A.B., na przetwarzanie jej danych osobowych przez B. S.A., zwany dalej Bankiem, w tym ich udostępnienia na rzecz Bi. S.A., zwanego dalej BIK. W treści ww. skargi pełnomocnik Skarżącej podniósł, iż żądaniem Skarżącej jest zobowiązanie Banku do zaprzestania przetwarzania danych osobowych Skarżącej w zakresie umowy zawartej w dniu [...] sierpnia 2004 r. o kartę kredytową, zamkniętej w dniu [...] grudnia 2011 r.

W celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie administracyjne. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego ustalił następujący stan faktyczny.

1. Skarżąca zawarła z Bankiem umowę o kartę kredytową C. o numerze [...] w dniu [...] sierpnia 2004 r.
2. Bank przetwarza dane osobowe Skarżącej w celach archiwalnych, zaś w systemie informatycznym Banku posiada tzw. „status klienta zamkniętego”.
3. W związku z faktem, że istniało zadłużenie z tytułu ww. umowy, Bank przekazał dane osobowe Skarżącej do BIK w dniu [...] czerwca 2008 r.
4. Bank, w swoich wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych wskazał, iż cyt.: „(...) na skutek nieregulowania przez Skarżącą zobowiązań wynikających z ww. umowy w dniu [...] sierpnia 2011 r., kiedy zwłoka w spłacie zobowiązania wyniosła 60 dni, Bank wysłał Skarżącej list (...) informujący o zamiarze przetwarzania danych Skarżącej po wygaśnięciu zobowiązania – zgodnie z art. 105 a ustawy Prawo bankowe. (...) Bank nadmienia, że pisma o takiej treści były już wcześniej wysyłane do Skarżącej, bo Skarżąca już wcześniej dopuszczała się opóźnień w spłacie wynoszących co najmniej 60 dni (listy o treści przedstawionej w załączniku nr 2 były wysyłane Skarżącej w dniach: [...] maja, [...] czerwca oraz [...] lipca 2011 r.). Bank nie odnotował zwrotu pisma z dnia [...] sierpnia 2011 r. ani pozostałych wyżej wskazanych, które zostały wysłane na adres korespondencyjny Skarżącej. W dniu [...] września 2011 r. nastąpiła cykliczna miesięczna aktualizacja danych w bazie BIK. Liczba dni zaległości wynosiła wtedy 84 dni. W dniu [...] września 2011 r. kiedy zwłoka osiągnęła 90 dni po terminie spłaty Bank wysłał do Skarżącej wypowiedzenie umowy (...) Skarżąca dokonała częściowej spłaty zadłużenia (...) dopiero w dniu [...] września 2011 r., czyli gdy zwłoka w spłacie zobowiązania wyniosła 97 dni kalendarzowych”. (Dokumenty, o których mowa w wyjaśnieniach znajdują się w aktach sprawy)
5. Ponadto Bank podniósł, iż cyt.: „(...) wbrew twierdzeniom pełnomocnika Skarżącej decydujący o możliwości przetwarzania danych klienta w bazie BIK po wygaśnięciu zobowiązania jest moment spełnienia warunków określonych w art. 105 a ust. 3 prawa bankowego (co miało miejsce w przypadku Skarżącej i co potwierdzają rejestry Banku), a nie moment przekazania danych do BIK w cyklu miesięcznym (kiedy to liczba dni zwłoki w spłacie na dzień przekazania wsadu informacyjnego do bazy BIK może nie osiągnąć jeszcze okresu, o którym mowa w art. 105a ust. 3 ustawy Prawo bankowe)”.
6. Jak wyjaśnił BIK w swoich wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych obecnie przetwarza on dane osobowe Skarżącej w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego oraz w celu stosowania metod statystycznych. Ponadto, jak podkreślił BIK, rachunek ma status rachunku zamkniętego, a z uwagi na podstawy prawne ich przetwarzania zgoda Skarżącej na ich przetwarzanie w zbiorze danych BIK nie jest wymagana.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów powołanego aktu prawnego, przetwarzanie danych osobowych jest uprawnione, gdy spełniona zostanie którakolwiek z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Przepis ten nakazuje uznać przetwarzanie danych osobowych za dopuszczalne m. in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), a także gdy jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3).

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 2012 r., poz. 1376 ze zm.).

Ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez Bank i BIK musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

Odnosząc się do kwestii przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez BIK udostępnionych przez Bank, wskazać należy, że BIK jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Zgodnie z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. BIK), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w BIK służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. BIK zostało utworzone właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i

uproszczenia procedur kredytowych, wspomaganie decyzji banków dotyczących udzielania kredytu.

Przekazanie danych osobowych przez Bank do BIK nastąpiło w oparciu o przesłankę wymienioną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy (w związku z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego), a dla legalności tego udostępnienia (na mocy art. 105 ust. 4 Prawa bankowego) zgoda Skarżącej nie była wymagana. Ponadto należy podkreślić, iż dane osobowe Skarżącej przetwarzane są przez BIK po wygaśnięciu zobowiązania na podstawie art. 105a ust. 3, 4 i 5 Prawa bankowego, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego oraz w celu stosowania metod statystycznych.

Jak wyżej wskazano, aktualnie BIK przetwarza dane osobowe Skarżącej na podstawie art. 105a ust. 3, który stanowi, iż instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody, oraz z art. 105a ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnicę bankową w przypadkach, o których mowa w ust. 3, może być wykonywane przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania, a w przypadku, o którym mowa w ust. 4, przez okres 12 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania (art. 105a ust. 5). Dodatkowo należy wskazać, że zakres przetwarzanych danych osobowych Skarżącej odpowiada zakresowi wskazanemu w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu przetwarzania informacji dotyczących osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów oraz trybu usuwania tych informacji (Dz. U. z 2007 r., Nr 56, poz. 373).

Jednakże z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że Bank nie dopełnił wobec Skarżącej obowiązku informacyjnego wynikającego z przepisu art. 105a ust. 3 Prawa bankowego. Co prawda Bank oświadczył, iż pismo informujące Skarżącą o zamiarze przetwarzania jej danych osobowych na podstawie ww. podstawy prawnej było wysyłane do Skarżącej w dniu [...] sierpnia 2011 r., jednakże w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu potwierdzającego fakt otrzymania tego pisma przez Skarżącą, natomiast Skarżąca kategorycznie zaprzeczyła jakoby otrzymała ww. oświadczenie Banku, twierdząc w skardze, że Bank takiego oświadczenia jej nie doręczył.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż aktualnie brak jest podstaw prawnych do przetwarzania przez Bank jej danych osobowych w BIK na podstawie art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, wynikających z umowy o kartę kredytową z dnia [...] sierpnia 2004 r.

Jakkolwiek bezspornym w sprawie jest, iż Skarżąca dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy kredytową z dnia [...] sierpnia 2004 r., to jednak dla legalnego przetwarzania jej danych osobowych w BIK wynikających z ww. zobowiązania, po jego wygaśnięciu, konieczne jest również jednoczesne spełnienie drugiej przesłanki, o której mowa w art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, a mianowicie po zaistnieniu zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu ww. świadczenia musiałoby upłynąć co najmniej 30 dni od poinformowania Skarżącej przez Bank o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody. Tymczasem brak jest w aktach sprawy dowodu na wypełnienie przez Bank ww. obowiązku informacyjnego.

Wobec powyższego konieczne stało się skorzystanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z instrumentów prawnych przyznanych mu art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym Generalny Inspektor w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie uchybień i nakazuje Bankowi zaprzestania przetwarzania danych osobowych Skarżącej w zbiorze danych osobowych prowadzonym przez BIK, przetwarzanych na podstawie art. 105a ust. 3 w zw. z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego w związku z umową o kartę kredytową C. o numerze [...] z dnia [...] sierpnia 2004 r.

Ponadto aktualnie Bank przetwarza także dane osobowe Skarżącej w celach archiwalnych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.), jednostki organizacyjne działające na podstawie Prawa bankowego mające siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązane są do stosowania jej przepisów, w tym wydanego na podstawie delegacji z art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. a rozporządzenia ministra finansów z dnia 1 października 2010 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1279 ze zm.) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, banki przechowują dowody księgowe w oryginalnej postaci przez okres wynikający z przepisu art. 74 ustawy o rachunkowości. Według dyspozycji wskazanego art. 74 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu. Pozostałe zaś zbiory, w zależności od ich rodzaju, przechowuje się co najmniej przez okresy wymienione w art. 74 ust. 2 omawianej regulacji. I tak, w myśl przepisu art. 74 ust. 2 pkt 8 tego aktu prawnego, pozostałe dowody księgowe i dokumenty, tj. niebędące wymienionymi wprost w art. 74 ust. 2 pkt 1 – 7 ww. ustawy, przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat. Obowiązek przechowywania przez banki dokumentacji w celach archiwalnych, wynikający z art. 74 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy, odbywa się w celu realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z ww. aktu prawnego, a więc w oparciu o przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Dlatego w tym zakresie należało odmówić uwzględnienia wniosku Skarżącej o usunięcie jej danych przetwarzanych przez Bank, bowiem aktualne przetwarzanie jej danych w celach archiwalnych znajduje swe uzasadnienie w powołanych przepisach prawa.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro GODO, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).